TORAH OHR • PARSHAS VAYISHLACH • MAAMAR 5

ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו כו׳

« Et il prit ce qui lui était venu en main »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayishlach/5/

1 ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו כו'. הנה כל הקרבנות נק' בשם מנחה כמ"ש והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבהן וישע ה' אל הבל ואל מנחתו כו'

«Il prit de ce qui lui était venu en main un présent (min'ha) pour Eisav, son frère», etc. Or, toutes les offrandes sont désignées sous le nom de min'ha, comme il est écrit : « Et Hevel, lui aussi, apporta des premiers-nés de son troupeau et de leur graisse ; Havaya se tourna vers Hevel et vers son offrande (min'ha) », etc.

(הגם שהיה קרבן מנחה בפ"ע [בפני עצמו] כמו מנחת סלת ומחבת כו'. אך כל התורה היא כלל ופרט וכן תפלה שכנגד קרבנות כל התפלות בכלל נק' מנחה ותפלת מנחה בפ"ע [בפני עצמו] היא פרט ועיין בתשו' [בתשובות] אמונת שמואל סי' כ')

(Bien qu'il y eût une offrande de farine (min'ha) qui constituait une offrande à part entière, comme la min'ha de farine fine et celle de la poêle, etc. Mais toute la Torah est structurée selon le général et le particulier ; de même, la prière, qui correspond aux offrandes : toutes les prières, prises dans leur ensemble, sont appelées min'ha, tandis que la prière de Min'ha, à part entière, est un cas particulier. Voir aussi les responsa Emunas Shmuel, section 20.)

הרי שהיו בכורות צאנו נק' בשם מנחה. ויובן זה ע"פ הקדמה כי נודע כי אני הוי"ה לא שניתי כתיב ולמת"ב [וולית מחשבה תפיסא ביה] ואינו בגדר עלמין כלל ואעפ"כ [ואף על פי כן] כי ממך הכל כתיב.

Ainsi, les premiers-nés de son troupeau étaient désignés sous le nom de min'ha. Cela se comprendra à partir d'une introduction. Car il est connu qu'il est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé », et « aucune pensée ne peut Le saisir » ; Il n'entre nullement dans la catégorie des mondes. Et pourtant, il est écrit : « Car tout vient de Toi. »

אך הוא ע"י זיו והארה הודו על ארץ ושמים כו' וגם הארה זו עצמה מעצמותו יתי לא היו העולמות יכולים לקבל חיות ושפע להיותן בבחי' גילוי עולמות כ"א ע"י השתלשלות דהיינו כשלשלת הארה והארה דהארה.

Mais cela se fait par un rayonnement et une illumination, « Sa splendeur s'étend sur la terre et les cieux », etc. Et même cette illumination elle-même, issue de Son essence bénie, les mondes ne pouvaient en recevoir la force vitale et le flux [qui en proviennent], de façon à exister comme des mondes manifestés, si ce n'est par l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), c'est-à-dire comme une chaîne : une illumination, puis une illumination de l'illumination.

2 וכל מה שיורד ומשתלשל מטה מטה הוא הארה דהארה מהעליון ממנו כו׳. וכל מיני מדרגות ברבוי התחלקות העולמות ועליות וירידות הכל הוא בבחי׳ זיו והארה אם רב ואם מעט.

Tout ce qui descend et se déploie vers le bas, toujours plus bas, n'est qu'une illumination issue d'une illumination provenant de ce qui se trouve au-dessus, etc. Toutes les sortes de degrés, avec les multiples subdivisions des mondes et leurs montées et descentes, relèvent du registre de l'éclat et de l'illumination, qu'il y en ait beaucoup ou peu.

ויש בזה כמה מיני מדרגות זו למעלה מזו כמו עוה״ב [עולם הבא] ותחה״מ [ותחיית המתים] ואלף הז׳ יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולם שהוא עילוי אחר עילוי והכל הוא בזיו וההארה כו׳.

Et dans ce domaine, il existe plusieurs sortes de degrés, l'un au-dessus de l'autre, comme le Monde à venir, la Résurrection des morts et le septième millénaire, « le jour qui est tout entier Chabbat et repos pour la vie éternelle », ce qui constitue une élévation après l'autre ; et tout cela relève de l'éclat et de l'illumination, etc.

3 והנה יש ב׳ מיני השתלשלות. השתלשלות האורות בכלים בבחי׳ פנימי׳ [פנימיות / פנימית] שהוא לפ״ע [לפי ערך] הכלי שהכלי יכול להגבילו.

Or, il existe deux sortes d'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). [Il y a] la descente des lumières dans les réceptacles selon le mode de la lumière intérieure (pnimi), proportionnée au réceptacle, de sorte que celui-ci puisse la délimiter.

ויש בבחי׳ מקיף דהיינו שאינו מוגבל בכלי. ויובן זה בעבודת ה׳ שבלב זו תפלה ברשפי אש

Et il existe [une descente] selon le mode de la lumière enveloppante (makif), c'est-à-dire d'une lumière qui n'est pas limitée par un réceptacle. Cela se comprendra à partir du service de D.ieu qui est dans le cœur, à savoir la prière accompagnée d'ardents éclats de feu.

שכאשר האהבה באה מהתבוננות כי הוא חייך וחיי החיים של כל העולמות נמשך מזה תשוקת הנפש כאשר תוכל שאת לפי מזגה ותכונתה.

Lorsque l'amour naît de la contemplation selon laquelle Il est ta vie et la vie de la vie de tous les mondes, il en découle un désir ardent de l'âme, dans la mesure où elle peut le supporter, selon son tempérament et sa nature.

משא״כ כשהאהבה באה מחמת שישים אל לבו ויעמיק בעומקא דלבא כי אני ה׳ לא שניתי כתיב ולמ״ת כו׳. אשר ע״כ תכלה אליו נפש כל חי להבטל במציאות ולהתכלל באחד ממש. [ולית מחשבה תפיסא ביה]

Il n'en va pas de même lorsque l'amour naît du fait qu'il prend à cœur et approfondit au plus profond de son cœur la réflexion sur ce qui est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé », et « aucune pensée ne peut Le saisir », etc. C'est pourquoi l'âme de tout être vivant aspirera à Lui, afin de parvenir à l'annulation de soi (bitoul) tout en demeurant existante, et de s'inclure véritablement dans l'Un.

4 ולכן כאשר ישים אל לבו ג״כ ריחוקו מא״ס ב״ה אשר ירדה הנפש ותרד פלאים בעלמא דפרודא כו׳

Ainsi, lorsqu'il prend également à cœur son éloignement de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, et la manière dont l'âme est descendue et a chuté de façon stupéfiante dans le monde de la séparation (alma de-perouda), etc.,

תהי התגברות האהבה ביותר מאשר תוכל שאת עד שאין כח בנפש לכלוא את האה״ר וזהו בחי׳ בכל מאדך בחילא יתיר כו׳: [האהבה רבה]

l'amour s'intensifiera encore au-delà de ce que [l'âme] peut supporter, jusqu'à ce que l'âme n'ait plus la force de contenir le grand amour. Tel est le niveau de « de toute ta force (me'odecha) », avec une force supérieure, etc.

5 והנה כתיב פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל שבחי׳ פני השור הוא למטה ממדרגת האריה במרכבה שבחי׳ פני אריה הוא אל הימין כו׳ ואעפ״כ למטה בעוה״ז הרי השור הוא בהמה טהורה והארי הוא חיה טמאה. [ואף על פי כן]

Il est écrit : « Le visage du lion est tourné vers la droite, et celui du bœuf à gauche. » Le visage du bœuf est d'un rang inférieur à celui du lion dans le Char, car le visage du lion est du côté droit, etc. Et pourtant, ici-bas, dans ce monde, le bœuf est un animal domestique pur, tandis que le lion est une bête sauvage impure.

6 והענין כי אדרבה מה שהוא למעלה במדרגה יותר גבוה אין לו התלבשות בכלי למטה להיות גילוי בחינתו כמו שהוא למעלה בקדושה

L'explication est qu'au contraire, ce qui se trouve au-dessus, à un degré supérieur, ne peut s'investir dans un réceptacle inférieur de manière que son aspect se révèle tel qu'il est en haut, dans la sainteté.

וכמו אריה שהוא בחי׳ גבורה גבור כארי שהוא התגברות האור במאד מאד עד שא״א להיות שורה ומתגלה קדושתו למטה בכלי שנכלל בקדושה וכמו בהמה טהורה אלא ע״י דרך נפילת האור ברפ״ח נצוצין שבשבה״כ [שבשבירת הכלים] בג׳ קליפות הטמאות

Ainsi, le lion, qui est le niveau de Guevoura (retenue), « fort comme un lion » : il représente une intensification de la lumière, extrêmement grande, au point que sa sainteté ne peut ni résider ni se révéler ici-bas dans un réceptacle inclus dans la sainteté, comme c'est le cas d'un animal pur, si ce n'est par la voie de la chute de la lumière dans les 288 étincelles du brisement des réceptacles, qui se trouvent dans les trois kelipot impures [écorces].

ואז הוא בחי׳ חיה טמאה שמקבל חיות מנפילות הנצוצים מארי דקדושה.

C'est alors le niveau d'une bête impure, qui reçoit sa force vitale des étincelles tombées du lion de sainteté.

אבל לא בהתגלות בחי׳ ארי׳ [אריה] בדרך השתלשלות והתלבשות כבבהמה טהורה רק בחי׳ מקיף מלמעלה והוא בחי׳ לבונה כו׳ כמ״ש במ״א.

Mais [cela] ne se fait pas par la révélation du niveau du lion au moyen de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et de son investissement, comme chez un animal pur, mais seulement sous la forme d'une [lumière] englobante (makif) venant d'en haut. C'est là le niveau de l'encens (levonah), etc., comme cela est expliqué ailleurs.

7 וזהו שעשו היה בכור שהוא מבחי׳ לפני מלך מלך כו׳ בהר שעיר בארץ אדום כו׳

Et c'est pourquoi Eisav était le premier-né : il relève du niveau de « avant qu'un roi ne régnât », etc., « sur le mont Séïr », « dans le pays d'Édom », etc.

ועשו היה מקור הזי׳ מלכים שמלכו כו׳ וימת וימלוך וימת וימלוך כו׳ שהוא בחי׳ שליא המקפת על הולד שקדמה לולד.

Et Eisav était la source des sept rois qui régnèrent, etc. : « il mourut, et [un autre] régna ; il mourut, et [un autre] régna », etc. C'est le niveau du placenta qui entoure le fœtus et qui précède le fœtus.

8 והעיקר הוא הולד שנולד ובצאתו זורקין השליא כו' שאינו מקבל רק בחי' מקיף. לפיכך עליהם נאמר רם על כל גוים הוי"ה ויעקב יו"ד עקב הוי"ה אלקינו ואהבת את ה' אלקיך כו'

Mais l'essentiel est l'enfant qui naît ; lorsqu'il sort, on jette le placenta, etc., car il ne reçoit que l'aspect de lumière englobante. C'est pourquoi il est dit à leur sujet : « Havaya est élevé au-dessus de toutes les nations. » Et Yaakov se décompose en yud eikev (un youd [et] un talon) : « Havaya notre D.ieu », et « Tu aimeras Havaya, ton D.ieu », etc.

הגם שיו"ד היא הארה מצומצמת הלא מצער היא ויכולה ליכנס בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] ואין הכלי יכולה לקבל אלא ע"י צמצום כמו יו"ד כו'

Bien que le youd soit une illumination contractée (« n'est-elle pas minuscule ? »), il peut pénétrer à l'intérieur [en tant que lumière intérieure], et le réceptacle ne peut recevoir que par le tsimtsoum (contraction), comme le youd, etc.,

כדי שמזה יהיה לו רשפי אש והתלהבות בתפלה וכיוצא בה שמפני שהיא הארה מועטת יש כח בלב להיות מכילה.

afin qu'il en tire des éclats de feu et de l'ardeur dans la prière et les services semblables ; car, comme cette illumination est de faible ampleur, le cœur a la force de la contenir.

9 והמשכת אלקות מלמעלה ג"כ ע"י התלבשות כלים אשר קדשנו במצותיו רמ"ח אברין דמלכא. ובימי האבות שלא ניתנה תורה היו להם עובדות אחרים כמו בארות ומקלות כו'.

La descente de la divinité depuis le haut s'effectue également par son investissement dans des réceptacles : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements », les 248 membres du Roi. Et, à l'époque des Patriarches, lorsque la Torah n'avait pas encore été donnée, ils avaient d'autres formes de service, comme les puits et les bâtons, etc.

משא"כ עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] לפי שהוא רם ונשא עליהם דהיינו בחי' המקיף בלבד אינו נכנס תוך פנימיותם להיות בטל אליו רק הוא יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמו] שאין לו שייכות כלל הגם דקרו ליה אלקא דאלקיא:

Il n'en va pas ainsi des idolâtres : puisqu'Il est élevé et exalté au-dessus d'eux, c'est-à-dire dans le seul mode de la lumière enveloppante, Il ne pénètre pas en leur intériorité de manière qu'ils se tiennent dans l'annulation de soi (bitoul) devant Lui ; au contraire, [chacun] est un yesh [une entité qui se perçoit comme existant par soi-même], distinct en soi et sans aucun lien [avec Lui], même s'ils L'appellent « le D.ieu des dieux ».

10 והנה הקרבנות הם העלאת מ״ן [מיין נוקבין] להיות ריח ניחוח דהיינו כמו ריח שהוא משיב את הנפש כך הקרבנות הם מעלים מ״ן [מיין נוקבין] בבחי׳ ריח שיהיה ניחוח להוי״ה גילוי המשכת והשראת שכינתו שיהא שורה ומתגלה בחי׳ אלקות בנפשו

Or, les offrandes sont l'élévation des mayin nukvin (eaux féminines), afin d'être « un parfum d'agrément (rei'ach nicho'ach) » : de même qu'un parfum ranime l'âme, les offrandes élèvent ainsi les mayin nukvin sous la forme d'un parfum, afin qu'il y ait un nicho'ach pour Havaya : le dévoilement, la descente et la résidence de Sa Chekhina (Sa Présence divine), de sorte que le niveau de divinité réside et se révèle dans son âme.

וזהו ניחוח לשון ירידה דהיינו שיהא ירידה והשתלשלות אלקות מעילה לעילה עד שיכנס ויתגלה בנפש האדם בתוכו ובפנימיותו ממש

Et c'est là le sens de nicho'ach, terme qui exprime la descente : il s'agit d'une descente et d'un enchaînement de la divinité de niveau en niveau, jusqu'à ce qu'elle pénètre dans l'âme de la personne et se révèle en elle, en son être intérieur même.

והטעם כי הנה ענין העלאת מ״ן [מיין נוקבין] היינו כמו שמביאין למלך דבר חדש בכדי שיפנה אל בקשה הקטנה והנמוכה לגבי מעלת ומדרגת המלך.

Et la raison en est que l'élévation des mayin nukvin ressemble au fait d'apporter au roi quelque chose de nouveau, afin qu'il prête attention à une requête modeste et insignifiante au regard de la grandeur et du rang du roi.

שע״י דבר חדש הוא ממשיך לב המלך כמו ע״י צפור המדברת

Car, par quelque chose de nouveau, on attire le cœur du roi, comme au moyen d'un oiseau qui parle.

הגם שבנ״א [שבני אדם] מדברים בבינה יתירה אך מצד החידוש שהצפור תדבר ע״י ימשיך ויעורר לב מלכים אין חקר שיפנה לבקשת ההדיוט.

Bien que les hommes parlent avec une intelligence bien supérieure, la nouveauté qu'un oiseau puisse parler attirera et éveillera ainsi « le cœur insondable des rois », afin qu'il prête attention à la requête d'un homme du commun.

11 ולכן העלאת מ״ן [מיין נוקבין] תלוי באתעדל״ת [באתערותא דלתתא] דייקא נפשות ישראל המלובשים בגוף כו׳. הגם שהמלאכים עומדים ברום עולם ותמיד מששת ימ״ב [ימי בראשית] בלי הפסק אומרים ביראה קדוש גם בדעת יותר ידברו שהשגתם גדולה ועצומה ומתענגים על ה׳ לאין קץ.

C’est pourquoi l’élévation des mayin nukvin [eaux féminines] dépend précisément d’un éveil d’en bas, [celui] des âmes d’Israël revêtues d’un corps, etc. Bien que les anges se tiennent dans les hauteurs du monde et disent sans cesse, depuis les six jours de la Création et sans interruption, avec crainte : « Saint » ; ils parlent aussi avec une connaissance plus grande, car leur compréhension est grande et immense, et ils éprouvent en D.ieu un plaisir sans fin.

משא״כ למטה שיש מחשבות זרות רבות הטורדות ומפילות לב האדם וגם האהבה שמעורר חולפת ועוברת ויש לה הפסק וכו׳.

Il n’en va pas ainsi ici-bas, où de nombreuses pensées étrangères troublent et abattent le cœur de l’homme ; même l’amour qu’il éveille passe et s’efface, et connaît des interruptions, etc.

אך בשביל החדוש שבזה שהרי כח זה באדם למטה להיות מדבר הוא מאכילה ושתיה.

Pourtant, [cela est précieux] en raison de la nouveauté que cela comporte : car cette faculté qu’a l’homme ici-bas de parler lui vient du fait qu’il mange et boit.

12 ומי שאינו אוכל ג׳ ימים נעשה חלוש ואין לו כח הדבור בשלימות וכן כמה מניעות שתלוי בגשמיות כמו מניעת הקור כו׳

Celui qui ne mange pas pendant trois jours s’affaiblit et n’a plus la pleine capacité de parler ; de même, divers empêchements liés à la matérialité, tels que l’empêchement causé par le froid, etc.

הרי כח הדבור שלמטה שחיותו מדברים גשמיים דבר זה יקר מאד בעיני ה׳. וכמשל צפור הנ״ל. וכן כל הקרבנות כבשים ועזים הוא מהתלבשות בי״ע כו׳.

Ainsi, la faculté de parole d’en bas, dont la force vitale provient de réalités matérielles, est très précieuse aux yeux de D.ieu, à l’image de la parabole de l’oiseau mentionnée plus haut. De même, toutes les offrandes, moutons et chèvres, proviennent de l’investissement dans [les mondes de] Béria, Yetsira et Assiya, etc.

ולכן כשעולה למעלה הוא דבר חדש מה שלא נראה כן בעולמות עליונים ולכן הם המעלים מ"נ [מיין נוקבין] ולכן נק' בשם מנחה.

Par conséquent, lorsqu'elle s'élève au-dessus, elle constitue une nouveauté, que l'on ne trouve pas ainsi dans les mondes supérieurs ; c'est pourquoi ce sont elles qui élèvent les mayin noukvin (eaux féminines), et c'est pourquoi elles sont appelées min'ha (offrande).

מנחה ר"ת [ראשי תיבות] מ"ן [מיין נוקבין] מיין נוקבין. ח' חכמה ומזל הח' נוצר חסד ומשפיע בה' בה' בראם היא בחי' כנ"י [כנסת ישראל] (גם לשון מנחה מל' ניחוח)

[Le mot] min'ha [commence par] les initiales de mayin noukvin. Le 'het représente 'Hokhma et le huitième mazal, Notser 'Hessed (qui préserve la bonté), lequel déverse [son influx] dans le hé : « avec un hé, Il les créa », ce qui désigne le niveau de Knesses Yisrael (la Communauté d'Israël). (Le terme min'ha est également apparenté à ni'ho'a'h (parfum apaisant).)

והנה לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב אז אהפך אל עמים שפה ברורה כו'. וכן דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] אמר הודיעו בעמים עלילותיו וכתיב הבו לה' משפחות עמים כו' ויאמרו בגוים כו'.

Or, au sujet du Temps à venir, il est écrit : « Alors Je tournerai les peuples vers une langue pure », etc. De même, le roi David, que la paix soit sur lui, dit : « Faites connaître Ses exploits parmi les peuples », et il est écrit : « Rendez à Havaya, familles des peuples », etc., « Et qu'ils disent parmi les nations », etc.

ולהבין מה לנו להזכיר את עובדי כוכבים. אך הענין כי הנה כל הבירורין הוא מבחי' עמים ששם נפלו רפ"ח הנצוצין

Et [il nous faut] comprendre pourquoi nous devrions mentionner les idolâtres. Mais voici de quoi il s'agit : tous les birourim (travaux de clarification) relèvent du niveau des peuples, où sont tombées les 288 étincelles.

והוא ע"י בחי' לבונה שהוא המקיף שעליהם שהוא יתברר ויעלה למעלה בקדושה ויהיה עשו במדרגתו הגבוה לפני מלך מלך כו' מעולם התהו בקדושה

Cela se fait par le niveau de la levona (encens), qui est la [lumière] englobante au-dessus d'eux, afin qu'elle soit affinée et s'élève dans la sainteté ; Eisav se trouvera alors à son rang élevé, celui d'« avant qu'un roi ait régné », etc., issu du Monde du Tohou (chaos), dans la sainteté.

כי יעקב י' עקב הוא בחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל ואתם קרויים אדם אדם מ"ה [שם מ"ה] עולם התקון

Car Yaakov, Yud eikev (la lettre Yud et le talon), représente le niveau de la [lumière] intérieure : « Il établit un témoignage en Yaakov et plaça une Torah en Israël » ; et « vous êtes appelés adam (homme) », adam, [dont la valeur numérique est égale à celle du Nom] Mah, le Monde du Tikoun (réparation).

ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתברר גם עשו שמעולם התהו בחי' המקיף שיהי' [שיהיה] בחי' מקיף דקדושה ויוכלל הכל ביעקב שיהי' [שיהיה] ליעקב גם בחי' המקיף שהוא בחי' ומדרגה יותר עליונה שם ס"ג [שם ס"ג] שהוא גדול משם מ"ה [שם מ"ה] ואשת חיל כו':

À l'époque future, Eisav aussi sera raffiné, lui qui provient du Monde de Tohu, niveau de la [lumière] enveloppante, afin que celle-ci devienne une [lumière] enveloppante de sainteté ; tout sera inclus en Yaakov, de sorte que Yaakov ait lui aussi le niveau de la [lumière] enveloppante, qui est un niveau et un degré supérieurs : le Nom Sag, qui est supérieur au Nom Mah ; et « une femme vaillante », etc.

13 והנה כפי ההמשכה שלמעלה כך צ"ל המ"ן [המיין נוקבין] שמלמטה וכדי להמשיך בחי' המקיף עליון דקדושה צ"ל העלאת מ"ן [מיין נוקבין] בבחי' מקיף דהיינו למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת וכנ"ל.

Or, comme s'effectue l'attraction d'en haut, ainsi doit s'effectuer l'élévation des mayin noukvin [eaux féminines] d'en bas. Et afin de faire descendre le niveau de la [lumière] enveloppante supérieure de sainteté, il faut élever les mayin noukvin selon le mode de la [lumière] enveloppante, c'est-à-dire au-delà de ce que son âme peut supporter, comme mentionné plus haut.

ובפרט כשרואה בנפשו הפחיתות מרבות מחשבות המעיקים וטורדים ומפילים אזי צריך הוא לצעוק אל ה' בצר לו למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת.

Et cela est particulièrement vrai lorsqu'il voit dans son âme la bassesse due aux nombreuses pensées qui l'accablent, le distraient et l'abattent : alors, il doit « crier vers D.ieu dans sa détresse », au-delà de ce que son âme peut supporter.

14 ולכן כשראה יעקב את עשו למטה קם עליו הקריב מנחה היא העלא' [העלאת / העלאה] לעשו אחיו שלמעלה מעולם התהו ששם הוא אחיו

C'est pourquoi, lorsque Yaakov vit Eisav d'en bas se dresser contre lui, il offrit une minchah, qui est une élévation [des mayin nukvin (eaux féminines)], à Eisav, son frère d'en haut, issu du Monde de Tohu, où il est son frère.

כי יעקב יש לו ב' בחי' רו"ש [רצוא ושוב]. שוב בבחי' י' עקב ורצוא בבחי' ביטול לגמרי כו' להמשיך בחי' המקיף עליון.

Car Yaakov possède deux niveaux, ratzo et shov : shov au niveau du yud eikev, et ratzo au niveau de l'annulation complète de soi (bitoul), etc., afin d'attirer le niveau de l'englobement supérieur [de la lumière].

ואזי יהי' [יהיה] עשו שלמטה ממילא בטל ואזי יקוים אז אהפך אל עמים כי מעשה אבות סימן לבנים שהם עשו הכנה לבניהם לע"ל [לעתיד לבוא] במעשיהם.

Alors Eisav d'en bas s'annulera de lui-même, et la parole «Alors Je transformerai les peuples» s'accomplira ; car les actes des pères sont un signe pour les enfants, puisqu'à travers leurs actes, ils ont préparé leurs enfants pour le Temps à venir.

15 והנה העלאת מ"ן [מיין נוקבין] של התקון גלוי וידוע לנו ע"פ התורה פרים בני בקר שנים כו'. בפסח כך. ובשבועות כך כו'

À présent, l'élévation des mayin nukvin [eaux féminines] du Tikoun [rectification] nous est révélée et connue par la Torah : « deux jeunes taureaux », etc. ; à Pessa'h, tant, et à Chavouot, tant, etc.

משא"כ העלאת מ"ן [מיין נוקבין] לעולם התהו אין אתנו יודע עד מה האיך ומה הם הקרבנות ואיזה שיעור רק יעקב אע"ה [אבינו עליו השלום] ידע ענינם

En revanche, pour l'élévation des mayin nukvin vers le monde de Tohou [chaos], « personne parmi nous ne sait ce qu'il en est » : comment sont ces offrandes, quelles elles sont et quelle en est la mesure ; seul Yaakov notre père, que la paix soit sur lui, en connaissait la nature.

וכך שלח קרבנות עזים מאתים כו' שהם קרבנות אחרים אשר לא כתובים בתורה בקרבנות דתקון ושיעורים אחרים.

C'est ainsi qu'il envoya des offrandes : « deux cents chèvres », etc. Il s'agissait d'autres offrandes, qui ne sont pas mentionnées dans la Torah parmi les offrandes du Tikoun, et qui correspondaient à d'autres mesures.

16 ולכן הקריב גם גמלים שהם טמאים בקרבנות דתקון. אך בקרבנות דתהו כתיב מי יתן טהור מטמא כו'.

Yaakov a donc aussi offert des chameaux, qui sont impurs dans les offrandes du Tikkoun. Mais, à propos des offrandes du Tohou, il est écrit : « Qui peut faire surgir le pur de l'impur ? », etc.

ששם כחשכה כאורה כו׳ קטן וגדול שם הוא כו׳ השוה ומשוה כו׳. וזהו ענין ויחבקהו. שעשו חיבק את יעקב.

Car là-bas, « les ténèbres sont comme la lumière », etc. ; « le petit et le grand s'y trouvent », etc. ; « Il égalise et rend égaux », etc. Tel est le sens de « et il l'embrassa » : Eisav embrassa Yaakov.

17 ובכ״מ [ובכל מקום] הזכר מחבק וכמ״ש וימינו תחבקני שהמשפיע מחבק את המקבל ומקיפו מכל צד להגביהו למעלה כו׳. והיינו לפי שעשו שרשו מבחי׳ מקיף מעולם התהו.

Et partout, c'est le mâle qui embrasse, comme il est écrit : « et sa droite m'embrasse » : celui qui donne embrasse celui qui reçoit et l'entoure de tous côtés afin de l'élever vers le haut, etc. Cela s'explique parce que la racine d'Eisav relève du niveau de la [lumière] englobante, du Monde de Tohou.

אך הדרך שיגיע לזה הוא ע״י כי והוא עבר לפניהם בחי׳ והוא כו׳ ואח״כ וישתחו ארצה שבע פעמים בחי׳ נפ״א [נפילת אפים] ללקט נצוצין.

Mais la voie par laquelle il y parviendra passe par « et il passa devant eux », le niveau de « et il » (vehou), etc. Puis vient « il se prosterna à terre sept fois », le niveau de la prosternation (nefilas apayim), afin de recueillir des étincelles.

עד גשתו עד אחיו. פי׳ עד שגשש ופגע באחיו דהיינו שליקט את הטוב שבעשו בחי׳ לבונה שעי״ז הוא אחיו של יעקב שהמקיף והפנימי נלקחו ממקום א׳.

« Jusqu'à ce qu'il s'approche (gishto) de son frère » : cela signifie jusqu'à ce qu'il tâtonne (gishesh) et rencontre son frère, c'est-à-dire jusqu'à ce qu'il recueille le bien qui se trouve en Eisav, l'aspect de la levonah (encens). Ainsi, il est le frère de Yaakov, car la lumière englobante et la [lumière] intérieure sont issues d'un même lieu.

18 ואזי וירץ עשו לקראתו. עשו הוא כח המלובש בעשו הגשמי רץ ממטה למעלה לקראתו וכמשל הנרות שבטלים לאבוקה כאשר נקרבו אורם לאור האבוקה כו׳.

Et alors, « Eisav courut à sa rencontre. » Eisav [ici] est la force investie dans l'Eisav matériel, [qui] courut d'en bas vers le haut à sa rencontre, comme dans la parabole des bougies qui s'annulent devant une torche lorsque leur lumière est rapprochée de celle de la torche, etc.

ואחר שנברר בחי׳ הטוב שבו אזי ויחבקהו מלמעלה למטה שנכנס המקיף עליון ג״כ ביעקב.

Et après que le niveau de bien en lui eut été épuré, alors « il l'embrassa », d'en haut vers le bas, car la lumière enveloppante supérieure pénétra elle aussi en Yaakov.

19 ונמצא שנכללו ביעקב כל הבחי' כנ"ל. וע"ז וישקהו בחי' נשיקין ונקוד עליו בחי' נקודות הוא בחי' חכמה והיינו לפי שבשבירה היה הסתלקות חכמה ועתה אחר הבירור הנה נתגלה.

Il s'ensuit que tous les niveaux mentionnés plus haut étaient inclus en Yaakov. Grâce à cela, « il l'embrassa » : le niveau des baisers ; et le mot est ponctué de points au-dessus, le niveau des points (nekoudot), qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse). Cela tient au fait que, lors de la brisure, 'Hokhma s'était retirée et que maintenant, après le raffinement, elle s'est révélée.

ואח"כ ויבכו הנה בכיה היא מפני שמחה או מרירות שע"י כיוץ במוח דוחה המותרות בליחות הדמעות.

Ensuite, « ils pleurèrent ». Or les pleurs proviennent de la joie ou de l'amertume ; car une contraction du cerveau expulse les excédents contenus dans l'humidité des larmes.

וע"י שמחה הוא כמ"ש בזוהר שה"ש [שיר השירים] גבי ר"ע [רבי עקיבא] שזלגו עיניו כו'. והיינו לפי שהשמחה הוא התפשטות החיות כמ"ש ושמועה טובה תדשן עצם.

Et [les pleurs] suscités par la joie correspondent à ce qui est écrit dans le Zohar, sur Shir HaShirim, à propos de Rabbi Akiva : ses yeux ruisselèrent de larmes, etc. Cela tient au fait que la joie est une expansion de la force vitale, comme il est écrit : « Une bonne nouvelle engraisse l'os. »

וכמעשה דאספסיינוס כו' הוא הילוך הדם בעורקים וכן ברוח החיות שבו וכן בהמשכות מוחין חדשים כי יש בחי' עבור יניק' [יניקה / יניקת] מוחין.

Et, comme dans l'histoire de Vespasian, etc., il s'agit de la circulation du sang dans les veines, de même que du souffle vital qui est en lui, et aussi de la transmission vers le bas de nouveaux mo'hin ; car il existe les niveaux d'ibbur (gestation), de yenikah (allaitement) et des mo'hin (intellect).

20 והנה כשיש כלי למטה לקבל השמחה אז היא מתפשטת ונותנת מוחין חדשים. וכן ע"ז מתפשט רוח החיים לדשן עצם כנ"ל. אבל כשהכלי שלמטה קטן מהכיל אזי מתקבץ במוח ודוחה המותרות בליחות הדמעות.

À présent, lorsqu'il y a en bas un réceptacle pour recevoir la joie, celle-ci se répand et confère de nouveaux mo'hin (facultés intellectuelles) ; de même, grâce à cela, l'esprit de vie se répand afin d'« engraisser l'os », comme mentionné plus haut. Mais lorsque le réceptacle d'en bas est trop petit pour la contenir, elle se rassemble dans le cerveau et rejette le superflu dans l'humidité des larmes.

21 וענין זה היה ג״כ גבי יעקב ועשו שהי׳ התגלות בחי׳ כתר למעלה מעלה כו׳ והיה רוב שמחה שנתקרבו כ״כ [כל כך] מעלה מעלה עם מה שנפל למטה מטה בריחוק בשבה״כ [בשבירת הכלים].

Et cela fut également le cas pour Yaakov et Eisav : il y eut une révélation du niveau de Kéter (la Couronne), très haut au-dessus, etc., et une grande joie, car ce qui se trouvait tout en haut fut rapproché de ce qui était tombé tout en bas et se trouvait à distance, lors de la brisure des réceptacles.

עשו ויעקב כמו שני אחין שלא ראו זא״ז [זה אל זה / זה את זה] זמן רב מאז היה שבה״כ [שבירת הכלים]. וז״ש [וזהו שכתוב] לע״ל [לעתיד לבוא] בבכי יבאו שע״י בחי׳ בכיה דוקא שהוא ע״י התגלות מדרגות הגבוהות כו׳. ובתחנונים אובילם אל נחלי מים:

Eisav et Yaakov étaient comme deux frères qui ne s'étaient pas vus depuis longtemps, depuis la brisure des réceptacles. Et c'est ce qui est dit au sujet du temps à venir : « Ils viendront en pleurant » — précisément par le niveau des pleurs, qui procède de la révélation des niveaux supérieurs, etc. ; « et avec des supplications, Je les conduirai vers des cours d'eau ».

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayishlach/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak